

Opetvarh 01.02.2024 § 5
21/12.00.01/2024

Valmistelija Sivistysjohtaja Tuomo Lukkari

Esiopetuksen järjestäminen

Kunta on velvollinen järjestämään alueellaan asuville oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta (Perusopetuslaki 4 §). Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin. Esiopetus on suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatus- ja opetustoimintaa. Lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Iin kunnassa esiopetusta annetaan koulujen ja varhaiskasvatuksen yhteydessä. Esiopetuksen laajentumisen kokeilu on muuttanut esiopetuksen järjestämistä lissä kokeilukaudella. Kokeilu on alkanut elokuussa 2021 ja kestää toukokuun 2024 loppuun. Kaksivuotista esiopetusta järjestetään ministeriön määäämissä varhaiskasvatuksen yksiköissä.

Esiopetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden koulumatkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta opetuksen järjestäjänä linjaa ja päättää esiopetuksen järjestämisestä ja siihen liittyvistä periaatteista.

Esiopetusta saavalle oppilaalle osoitetaan esiopetuksen järjestämispaikaksi koulu tai varhaiskasvatuksen yksikkö, johon sovelletaan lähikoulun periaatetta. Opetuksen laadun varmistamiseksi opetuksen järjestäjä edellyttää esiopetukseen osoitetun henkilöstön riittävää ammattipätevyyttä, soveltuvia välineitä ja tiloja, opetussuunnitelman noudattamista ja yhteistyötä alueen toimijoiden, nivelvaiheiden prosessien ja tukihenkilöstön kanssa. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä vaihtaa oppilaan opetuksen järjestämispaikkaa. (Perusopetuslaki 6 §). Lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti esiopetuksen ryhmän vähimmäiskokona pidetään seitsemää (7) esioppilasta. Esioppilaita ja perusopetuksen alkuopetuksen oppilaita voidaan myös opettaa yhdistetyssä ryhmässä, mikäli se on opetuksen järjestäjän mielestä tarkoituksenmukaista.

Esioppilaaksi oton periaatteet

Esiopetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden koulumatkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Koulumatkoista ja maksuttomasta esiopetukseen kuljettamisesta on kerrottu ja linjattu Iin kunnan koulukuljetusohjeessa.

Jos esioppilas otetaan muuhun kuin perusopetuslain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen lasten varhaiskasvatuksesta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta

tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Esiopetusta järjestettäessä otetaan huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluja ja vastaavasti varhaiskasvatusta järjestettäessä, että varhaiskasvatuksessa olevilla on mahdollisuus osallistua esiopetukseen (perusopetuslaki 6 §:n 1 momentti ja varhaiskasvatuslaki 11 b §). Yhteensovittamista tapahtuu sekä palvelujen sijainnin että palvelujen järjestämisaikojen suhteen.

Kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun osallistuville pyritään turvaamaan siihen osallistuminen samassa yksikössä molempina vuosina. Palveluverkon muutokset ja muut esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämistä koskevat vaihtelut saattavat vaikuttaa myös kaksivuotisen esiopetuksen järjestämisaikoihin. Ensimmäistä vuotta esiopetuskokeilussa mukana oleville (pääasiassa viisivuotiaille) on järjestetty maksuttomia koulukuljetuksia, mikäli esioppilas ei ole osallistunut täydentävään varhaiskasvatukseen. Koulukuljetukset näissä tilanteissa järjestetään, jos huoltaja hakee kuljetusta ja se katsotaan lapsen ikä, kehitystaso ja muut tekijät huomioiden välttämättömäksi. Kuusivuotiaille esiopetuskokeiluun osallistuville voidaan myös järjestää maksuton koulukuljetus, mikäli lapsi ei osallistu täydentävään varhaiskasvatukseen. Koulukuljetus kuusivuotiaille esioppilaille järjestetään tällöin, mikäli matka kotoa esiopetuksen järjestämisaikoihin on yli kolme kilometriä tai matka katsotaan oppilaan ikä, kehitystaso tai tien vaarallisuus huomioiden lapselle liian rasittavaksi tai vaaralliseksi. Matkan vaarallisuutta arvioidaan Koululiitu - menetelmällä. Huoltaja voi tarkistaa koulumatkoihin liittyvän Koululiitu - arvioinnin kunnan verkkosivuilta. Mikäli matka on alle kolme kilometriä, huoltajan tulee hakea maksutonta koulumatkaetuutta Wilma - järjestelmässä ja liittää hakemukseen asiantuntijalausunnat.

Esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus järjestetään varhaiskasvatuksen yksiköissä yhteisissä tiloissa sekä pääosin yhteisellä henkilöstöllä ja esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen paikkatilannetta tarkastellaan kokonaisuutena. Perusopetuksen kanssa yhteisissä tiloissa järjestettävä varhaiskasvatus, myös ryhmämuotoinen perhepäivähoito, voi toimia esiopetusta täydentävänä varhaiskasvatuksena, mikäli oppilaan siirtyminen esiopetuksesta varhaiskasvatukseen ei edellytä oppilaan kuljettamista tai saattamista.

Perusopetuksen yksiköissä annettava esiopetus on yksivuotista ja näihin ryhmiin otetaan esioppilaita, jotka eivät tarvitse täydentävää varhaiskasvatusta. Hakuvaiheessa esiopetuspaikkaa voi hakea Haminan, Kuivaniemen, Aseman ja Jakun kouluille. Varhaiskasvatuksen yhteydessä annettavaa kunnallista esiopetusta järjestetään Kotikujan, Nikkarin ja Tikkasen päiväkodeissa. Näissä esiopetus on pääosin kaksivuotiseen esiopetuksen kokeiluun pohjautuvaa. Myös lin alueen yksityisissä päiväkodeissa on tavoitteena toimintakaudella 2024-2025 järjestää esiopetusta. Päiväkotit Harjuntähtien ja Pilke Tahdin päiväkodin esiopetukseen haetaan yhteisellä lomakkeella Wilma- järjestelmässä. Yksityisiä päiväkoteja ei ole Suomessa otettu mukaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun eli niissä järjestetään vain yksivuotista esiopetusta. Esiopetus on maksutonta sekä kunnallisessa että yksityisessä päiväkodissa sekä kouluilla.

Edellä mainittujen syiden johdosta esiopetusvalintoihin vaikuttavat yksikkökohtaisesti useat eri tekijät (esimerkiksi esiopetuksen lisäksi tarvittavan varhaiskasvatuksen laajuus ja erityistarpeet, yksikön sijainti, käytettävissä olevien varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkojen määrä ja niiden ikärakenne, sisaruskytkennät sekä varhaiskasvatukseen liittyvä subjektiivinen oikeus saada paikka tietyn ajan kuluessa).

Kouluilla järjestettävään esiopetukseen vaikuttavat esimerkiksi tilat, henkilöstö ja muut opetusryhmät. Opetuksen järjestäjä muodostaa esiopetuksen ryhmät tarkoituksenmukaisesti kouluille ja varhaiskasvatuksen yksiköihin. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää hakuajan jälkeen, mitkä yksiköt ja ryhmät järjestävät esiopetusta toimintakaudella 2024-2025.

Esioppilaaksi oton prosessi 2024

lin kunnan esioppilaaksi ilmoittautuminen toteutetaan 12.2.2024-1.3.2024. Väestötietojärjestelmän mukaan kunnassa asuu 123 esiopetusikäistä lasta.

Esioppilaaksi ilmoitetaan esiopetusikäiset eli vuoden 2024 aikana kuusi vuotta täyttävät. Esiopetus on velvoittavaa. Jos lapsi on ennen esiopetuksen alkamista ollut kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, pyritään esiopetuspaikka järjestämään samassa yksikössä, jos siellä järjestetään esiopetusta. Huoltajat voivat hakea esiopetuspaikkaa myös toisesta yksiköstä. Täydentävä varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään aina samassa yksikössä. Koulujen esiopetusryhmissä ei järjestetä täydentävää varhaiskasvatusta.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun jatkosta ei ole vielä tullut päätöksiä tai linjauksia, mutta tavoitteena on että nämä (pääosin viisivuotiaat) jatkavat toisen vuoden esiopetuksessa samassa yksikössä. Huoltajia tiedotetaan esiopetuksen jatkumisesta sekä tähän liittyvistä tekijöistä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen esiopetukseen ja kunnan järjestämään yksivuotiseen esiopetukseen haetaan hakuaikana yhteisellä haulla Wilma-järjestelmässä.

Hakuohjeet ja lisätiedot ilmoitetaan erillisessä hakuilmoituksessa ja kunnan verkkosivuilla. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta perustaa esiopetusryhmät hakuajan päättymisen jälkeen. Tämän jälkeen yksiköiden johtajat tekevät päätökset esioppilaaksi otosta ja määrittävät näin lähikouluperiaatteen mukaisen esiopetuksen järjestämipaikan.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Lukkari Tuomo
Päätösesitys	Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää 1. hyväksyä esitetyn tavan ja linjaukset esiopetuksen järjestämiseksi 2024-2025 2. toteuttaa esiopetuksen oppilaaksi oton prosessin esitetyllä tavalla toimintakaudeksi 2024-2025 3. määrittää esiopetuksen järjestämipaikat ja ryhmät esioppilaaksi ilmoittautumisen jälkeen.
Päätös	Keskustelun aikana Pekka Koskela esitti Pirjo Klasilan kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun. Hyväksyttiin yksimielisesti Pekka Koskelan esityksen mukaisesti.